

Lovforslag nr. L 127. Fremsat den 25. februar 1982 af ministeren for skatter og afgifter

Forslag

til

Lov om ændring af lov om investeringsfonds

§ 1

I lov om investeringsfonds, jfr. lovbekendtgørelse nr. 84 af 28. februar 1980 foretages følgende ændringer:

1. § 2 ophæves og som ny § 2 indsættes:

»§ 2. Berettiget til at foretage henlæggelse til investeringsfond er skattepligtige personer, selskaber, foreninger, institutioner m.v., der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, jfr. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Henlæggelse til investeringsfond kan dog ikke foretages af dødsboer samt indkøbsforeninger og produktions- og salgforeninger.

Stk. 3. Henlæggelse til investeringsfond kan heller ikke foretages af følgende virksomheder og personer:

1. Banker, sparekasser, andelskasser, vekselere, bankierer, finansierings- og investeringsvirksomheder.
2. Forsikringsselskaber.
3. Advokater, revisorer og regnskabskonsulenter, ejendomshandlere, mæglere og ejendomsadministrationsvirksomheder.
4. Læger, tandlæger, kliniske tandteknikere, kiropraktorer, terapeuter og dyrlæger.«

2. I § 4 indsættes efter *stk. 2*, som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Såfremt en skattepligtig både driver en erhvervmæssig virksomhed, der berettiger til henlæggelse til investeringsfond efter § 2, stk. 1, og en virksomhed, der efter § 2, stk. 3, ikke berettiger til henlæggelse, kan der kun foretages henlæggelse på grundlag af overskuddet i førstnævnte virksomhed. Det samme gælder, hvor en del af en virksomhed ikke er berettiget til investeringsfondshenlæggelse efter § 2, stk. 3. I disse tilfælde er det en betingelse for henlæggelse til investeringsfond, at der aflægges en særskilt skattemæssig opgørelse over overskuddet i den berettigede virksomhed eller del af denne.«

3. I § 6, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »12 år« til: »4 år«.

§ 2

Loven har virkning fra og med indkomståret 1983. De hidtidige regler om henlæggelser til investeringsfonds og anvendelse m.v. af disse gælder fortsat for de henlæggelser, der er foretaget i tidligere indkomstår.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget går ud på at begrænse den gældende adgang til henlæggelser til investeringsfonds med virkning fra og med indkomståret 1983. Begrænsningen foreslås foretaget på to måder. For det første afskæres pengeinstitutter, forsikringsselskaber og visse liberale erhverv fra at foretage henlæggelser. For det andet nedsættes 12 års fristen for anvendelsen af de henlagte midler til 4 år for henlæggelser foretaget for indkomståret 1983 og senere indkomstår. Henlæggelser foretaget for tidligere indkomstår følger således de hidtil gældende regler.

Forslaget skal ses i nær sammenhæng med den samtidig foreslåede indførelse af en pristalsregulering af afskrivningsgrundlaget på driftsmidler og bygninger m.v. efter afskrivningsloven. Der henvises til de almindelige bemærkninger til dette forslag.

Investeringsfondsordningen blev i 1957 primært indført som en kompensation for den manglende mulighed for afskrivning på genanskaffelsesprisen.

Efter den gældende ordning gives der undertiden fradrag for henlæggelser til senere investeringer, der ikke altid kan antages at have en sådan betydning for beskæftigelsen eller for udviklingen i erhvervslivets produktivitet og konkurrenceevne, at det står i rimeligt forhold til den skattebesparelse, som henlæggelsen giver den skattepligtige.

Den foreslåede indførelse af en pristalsregulering af afskrivningsgrundlaget medfører en tillempt indførelse af afskrivning på genanskaffelsesprisen.

Disse forhold kunne tale for samtidig at gennemføre en generel begrænsning af virksomheders adgang til skattefri henlæggelse til investeringsfond. Af hensyn til beskæftigelsen og produktionen foreslår regeringen imidlertid kun, at adgangen til investeringsfondshenlæggelser ophæves for pengeinstitutter, forsikringsselskaber og visse liberale erhverv, såsom advokater, revisorer og læger.

Efter de gældende regler skal henlæggelse til investeringsfond være anvendt til investeringsfor-

mål inden 12 år efter henlæggelsen. Denne lange frist vil kunne tilskynde skattepligtige til først og fremmest at foretage henlæggelse af skattemæssige grunde. Det skyldes blandt andet, at regnskabspligtige erhvervsdrivende kun skal binde 50 pct. af den fradragsberettigede henlæggelse i et pengeinstitut. Skattepligtige med en marginalbeskatning på over 50 pct. kan således opnå en direkte forbedring af likviditeten ved at foretage investeringsfondshenlæggelse.

Ved den foreslåede nedsættelse af den maksimale henlæggelsesfrist til 4 år må denne begrundelse for investeringsfondshenlæggelse blive begrænset. Forslaget må endvidere antages at ville medføre en vis forøgelse af investeringshastigheden.

Forslaget vil medføre en vis meradministration.

Den foreslåede begrænsning i adgangen til investeringsfondshenlæggelse vil umiddelbart forøge de berørte virksomheders skattepligtige indkomst i 1983 og dermed medføre et merprovenu af indkomstkatten for stat og kommune. Det må imidlertid antages, at virksomhederne som erstatning for de manglende henlæggelsesmuligheder vil søge at nedbringe indkomsten på anden måde, f.eks. gennem forøgede afskrivninger.

Med uændret lovgivning skønnes det, at de erhvervsdrivende personer og selskaber, der efter forslaget afskæres fra at henlægge til investeringsfonds, ville have henlagt og opnået fradrag for ca. 1,4 mia. kr. for 1983. Forslaget medfører derfor en umiddelbar forøgelse af de pågældendes skattepligtige indkomster med et tilsvarende beløb. Imidlertid mangler man erfaringer for de erhvervsdrivendes reaktioner; men hvis man antager, at de beskårne henlæggelsesmuligheder for halvdelens vedkommende erstattes af fremskyndede saldoafskrivninger, kan det anslås, at forslaget vil medføre et merprovenu for 1983 på ca. 300 mill. kr. Heraf for staten ca. 225 mill. kr.

For de virksomheder, som lovforslaget afskærer fra at benytte investeringsfondsordningen, skal henlæggelser for tidligere indkomstår dog følge de hidtil gældende regler med hensyn til frigivelse

F.t.l. vedr. investeringsfonds

indenfor 12-års fristen. Med udgangen af 1982 kan det samlede henlæggelsesbeløb hos disse virksomheder anslås til ca. 1,4 mia. kr. Efterhånden som disse midler frigives og forlods afskrives på investeringerne, vil de forlods afskrivninger ophøre, hvilket indebærer, at de almindelige afskrivninger kan forøges. Den højere indkomstskat, som lovforslaget skønnes at medføre for denne kreds af erhvervsdrivende, vil derfor gradvis bortfalde i løbet af en årrække.

De selskaber og erhvervsdrivende personer, der fortsat kan benytte henlæggelsesordningen, men hvor fristen for anvendelse af de henlagte midler nedsættes til 4 år, skønnes med uændret lovgivning at ville foretage fradrag for henlæggelse til investeringsfonds på ca. 4,6 mia. kr. for 1983. Afkortningen af bindingsperioden må for disse virksomheder antages at føre til en vis forøgelse af de samlede forlods afskrivninger i årene efter ordningens ikrafttræden især for de virksomheder, der også skal bruge af tidligere henlæggelser for at overholde 12-års fristen. Det drejer sig om beløb ved udgangen af 1982 på skønsmæssigt ca. 4,4 mia. kr.

Der vil derfor i en årrække antagelig være en tendens til forøget indkomstskat for de pågældende virksomheder, fordi de frigivne midler skal anvendes til forlods afskrivninger, hvorved de almindelige afskrivninger reduceres. Den foreslåede forkortelse af fristen til at anvende henlagte beløb vil desuden tilskynde til øgede investeringer, men det er vanskeligt at udarbejde nogenlunde sikre skøn over, hvor store investeringsforøgelser, der vil blive tale om.

Der foreligger ikke oplysninger om, hvor længe de hensatte midler faktisk står bundne, og det er derfor ikke muligt nærmere at skønne over de provenumæssige virkninger af den afkortede anvendelsesfrist. Den nævnte tendens til forøget indkomstskat må dog antages at blive forholdsvis beskeden.

*Bemærkninger til de enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Bestemmelserne i *stk. 1 og 2* svarer til § 2, 1. og 2. punktum i den gældende lov.

Ifølge den gældende lovs § 2, 3. pkt. var brugsforeninger afskåret fra at foretage henlæggelse til investeringsfond, hvis de efter ændringen af selskabsskatteoven i 1966 havde valgt at lade sig beskatte efter de hidtil gældende regler. Denne valgmulighed var imidlertid kun en overgangsord-

ning, der havde virkning til og med skatteåret 1971-1972.

Bestemmelsen i investeringsfondslovens § 2, 3. pkt. foreslås derfor ophævet, fordi den ikke længere har nogen virkning.

Stk. 3 indeholder en udtømmende angivelse af de virksomheder og personer, som afskæres fra at foretage henlæggelse til investeringsfond. Den foreslåede begrænsning drejer sig om virksomheder, som typisk udfører tjenesteydelser, der ikke har en produktionsmæssig karakter. Ved afgrænsningen af, om en virksomhed falder ind under bestemmelsen, kan det i tvivlstilfælde have betydning, om der er tale om en fremstillingsvirksomhed.

De i *stk. 3* omhandlede virksomheder og personer er en delvis overførelse af den i § 1, *stk. 3*, i lov om midlertidigt fradrag for visse erhvervs-mæssige investeringer fastsatte negativliste. Denne liste er dog af administrative grunde ikke medtaget fuldt ud i forslaget.

Til nr. 2

Efter forslaget kan en skattepligtig, der både driver en virksomhed, der berettiger til henlæggelse, og en virksomhed, der ikke gør det, kun foretage henlæggelse på grundlag af overskuddet i den førstnævnte virksomhed. Det medfører, at det er nødvendigt for den skattepligtige at aflægge et særskilt regnskab for den virksomhed, der berettiger til henlæggelse.

Er der tale om én virksomhed, der har flere afdelinger, aktiviteter, divisioner m.v., og hvor en af disse er omfattet af § 2, *stk. 3*, og de andre ikke, kan der kun foretages henlæggelse på grundlag af overskuddet i den del af virksomheden, der er berettiget til henlæggelse. I denne situation er det en betingelse for investeringsfondshenlæggelse, at der udarbejdes en særskilt opgørelse over overskuddet i den del af virksomheden, der er berettiget til henlæggelse.

Lovforslaget indeholder ingen begrænsning i anvendelsen af de foretagne henlæggelser til investeringsfonds. Henlæggelse foretaget på grundlag af overskuddet i en henlæggelsesberettiget virksomhed vil således fortsat kunne benyttes til forlods afskrivning på aktiver, der benyttes i en virksomhed, der ikke er berettiget til at foretage henlæggelse.

Til nr. 3

Efter hovedreglen i den gældende lovs § 6, *stk. 2*, skal henlæggelser til investeringsfonds være anvendt til investeringsformål inden 12 år efter det år, i hvilket henlæggelsen er foretaget. Såfremt det

ikke sker, beskattes henlæggelsesbeløbet med et rentetillæg i det år, hvori fristen udløber.

Som omtalt i de almindelige bemærkninger går forslaget ud på at nedsætte den maksimale frist for anvendelse af henlæggelserne til 4 år.

Til § 2

Efter lovforslaget skal ændringerne have virkning for henlæggelser til investeringsfonds, der foretages fra og med indkomståret 1983. For henlæggelser for tidligere indkomstår finder de gældende regler fortsat anvendelse.

De virksomheder, der efter forslaget ikke længe skal have adgang til investeringsfondshenlæggel-

ser, kan således foretage sådanne henlæggelser på grundlag af den regulerede skattepligtige indkomst for indkomståret 1982 og med fradrag i denne indkomst.

Nedsættelsen af fristen for anvendelse af de henlagte midler har ligeledes først virkning fra og med indkomståret 1983. For de henlæggelser, der er foretaget for tidligere indkomstår er den maksimale henlæggelsesfrist således fortsat 12 år. Skattepligtige, som efter forslagets § 1, nr. 1, afskæres fra for fremtiden at foretage henlæggelser, kan endvidere anvende henlæggelser for indkomståret 1982 og tidligere indkomstår efter de hidtil gældende regler.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

I lov om investeringsfonds, jfr. lovbekendtgørelse nr. 84 af 28. februar 1980 foretages følgende ændringer:

1. § 2 ophæves og som ny § 2 indsættes:

»§ 2. Berettiget til at foretage henlæggelse til investeringsfond er skattepligtige personer, selskaber, foreninger, institutioner m.v., der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, jfr. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Henlæggelse til investeringsfond kan dog ikke foretages af dødsboer samt indkøbsforeninger og produktions- og salgforeninger.

Stk. 3. Henlæggelse til investeringsfond kan heller ikke foretages af følgende virksomheder og personer:

1. Banker, sparekasser, andelskasser, vekselere, bankierer, finansierings- og investeringsvirksomheder.
2. Forsikringsselskaber.
3. Advokater, revisorer og regnskabskonsulenter, ejendomshandlere, mæglere og ejendomsadministrationsvirksomheder.
4. Læger, tandlæger, kliniske tandteknikere, kiropraktorer, terapeuter og dyrlæger.«

§ 2. Berettiget til at foretage henlæggelse til investeringsfond er alle skattepligtige personer, selskaber, foreninger, institutioner m.v., der driver selvstændig erhvervsvirksomhed. Henlæggelse kan dog ikke foretages af dødsboer samt indkøbsforeninger og produktions- og salgforeninger. De efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 3, i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. skattepligtige for-

eninger kan ikke foretage henlæggelse til investeringsfond med virkning for skatteår, for hvilke de i henhold til nævnte lovs § 35 A, stk. 2, 1. punktum, vælger at lade sig beskatte efter reglerne i lovbekendtgørelse nr. 377 af 20. december 1961.

2. I § 4 indsættes efter *stk. 2*, som nyt stykke:

»Stk. 3. Såfremt en skattepligtig både driver en erhvervsmæssig virksomhed, der berettiger til henlæggelse til investeringsfond efter § 2, stk. 1, og en virksomhed, der efter § 2, stk. 3, ikke berettiger til henlæggelse, kan der kun foretages henlæggelse på grundlag af overskuddet i førstnævnte virksomhed. Det samme gælder, hvor en del af en virksomhed ikke er berettiget til investeringsfondshenlæggelse efter § 2, stk. 3. I disse tilfælde er det en betingelse for henlæggelse til investeringsfond, at der aflægges en særskilt skattemæssig opgørelse over overskuddet i den berettigede virksomhed eller del af denne.«

3. I § 6, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »12 år« til: »4 år«.

§ 6. ---.

Stk. 2. Henlæggelsen skal være anvendt i sin helhed inden 12 år efter udløbet af henlæggelsesåret. Denne frist kan efter derom indgivet andragende i det enkelte tilfælde forlænges af ministeren for skatter og afgifter eller den, han bemyndiger dertil, når den pågældende dokumenterer, at det skyldes ham utilregnelige årsager, at anvendelse ikke har fundet sted inden fristens udløb.

Stk. 3. ---.